

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачки ступеня доктора філософії Лілія КРИКУН, 1983 року народження, громадянки України, освіта вища: закінчила у 2019 році ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” за спеціальністю “Психологія”, працює викладачем кафедри клінічної та реабілітаційної психології факультету психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, виконала акредитовану освітньо-наукову програму “Психологія”.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.150, утворена наказом № 545 в. о. ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, від 26 червня 2025 року, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Лариси МІЩИХИ – доктора психологічних наук, доцента, професора кафедри загальної психології факультету психології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензентів – Вероніки ШКРАБ’ЮК – кандидата психологічних наук, доцента кафедри клінічної та реабілітаційної психології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;
Ірини ОПАНАСЮК – кандидата психологічних наук, асистента кафедри психології розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Офіційних опонентів – Лариси БЕРЕЗОВСЬКОЇ – кандидата психологічних наук, доцента, доцента кафедри педагогіки і соціальної роботи Закладу вищої освіти «Український католицький університет» (м. Львів);
Тамари ДУЧИМІНСЬКОЇ – кандидата психологічних наук, доцента, доцента кафедри практичної психології та психодіагностики Волинського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк).

на засіданні 28 серпня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки Лілії КРИКУН на підставі публічного захисту дисертації «Психолого-педагогічні умови формування емоційної компетентності соціальних педагогів» за спеціальністю 053 Психологія.

Дисертацію виконано у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Мирослава ГАСЮК, кандидат психологічних наук, доцент, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, завідувач кафедри клінічної та реабілітаційної психології.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження зумовлена поставленими завданнями та результатами їх розв'язання. У науковій роботі вперше:

- теоретично обґрунтовано та емпірично перевірено психолого-педагогічні умови, які сприяють ефективному формуванню емоційної компетентності соціальних педагогів задля розвитку їх життєстійкості;

- розроблено та апробовано інтегровану корекційну програму, розроблену на основі психотерапевтичної технології «Програма оптимізації емоційної компетентності», яка включає дводенний тренінг, дві супервізійні зустрічі через місяць і ще раз через місяць після тренінгу та самостійну роботу впродовж зазначеного періоду з допомогою Щоденника емоційного благополуччя. Ефективність програми доведена емпіричним дослідженням. У процесі емпіричного дослідження, було зафіксовано статистично значущий приріст рівнів емоційної компетентності у респондентів експериментальної групи після впровадження авторської Програми оптимізації емоційної компетентності. Порівняльний аналіз результатів до і після тренінгового впливу виявив суттєве покращення показників таких складових, як емоційна усвідомленість, навички емоційної регуляції, емпатійність та здатність до конструктивного емоційного спілкування. Крім того, знизилися рівні тривожності та депресивних проявів, а також посилилися показники резиліентності та життєстійкості. Отримані результати підтверджують ефективність 3 створених психолого-педагогічних умов і наукову обґрунтованість розробленої програми як чинника цілеспрямованого розвитку емоційної компетентності соціальних педагогів у сучасних умовах нестабільності;

- досліджено взаємозв'язок емоційної компетентності та емоційного інтелекту;

- визначено зміст, структурні компоненти та діагностичний мінімум для характеристики емоційної компетентності соціальних педагогів та результати трьох зрізів дослідження емоційної компетентності соціальних педагогів, як представників допомагаючих професій, що включали пілотажне дослідження (2019 р.), лонгітюдний зріз (2021 р.) та експериментальне дослідження (2023 р.), з даними до та після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну;

- поглиблено та уточнено психолого-педагогічні технології, спрямовані на інтеграцію емоційного досвіду в навчально-професійну підготовку соціальних педагогів;

- набули подальшого розвитку погляди на класифікацію форм і методів розвитку емоційної компетентності, концептуальні підходи до формування емоційної компетентності з урахуванням викликів сучасного соціокультурного середовища та умов війни.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що верше:

- створено Програма саморозвитку емоційної компетентності (ПС ЕК) соціальних педагогів, яка включала самостійну роботу за структурно логічною

моделлю розвитку емоційної компетентності соціального педагога, яка передбачає вісім етапів: усвідомлення, розуміння та прийняття власних емоцій та емоцій інших людей, керування (самоконтроль) власними емоціями та емоціями інших людей; рефреймінг (зміні негативно забарвлених емоцій на позитивно забарвлені); розвиток емпатії, стресостійкості, психофізіологічної саморегуляції, формуванні позитивних ціннісних орієнтацій, мотивації досягнень, асертивної поведінки, формуванні ефективної комунікації 5 соціальних педагогів. Для кожного етапу передбачено набір заходів (наприклад, ведення щоденнику емоцій, використання майндфулнес, фізичного навантаження). Також програма включає авторську схему «Саморозвиток життєвих ресурсів», яка передбачає формування емоційної компетентності за заданим алгоритмом в звичному середовищі через самостійну роботу;

- описано схему оптимізації емоційної компетентності соціальних педагогів як важливого чинника розвитку емоційного інтелекту, де розглядається роль емоційного інтелекту у професійній діяльності соціальних педагогів та його вплив на якість надання соціально-педагогічної допомоги, визначено взаємовплив емоційної компетентності та емоційного інтелекту;

- розроблено Програму оптимізації емоційної компетентності (Програма ОЕК), яка включає дводенний тренінг, дві супервізійні зустрічі: через місяць, і ще раз через місяць після тренінгу та самостійну роботу впродовж зазначеного періоду з допомогою «Щоденника емоційного благополуччя». Ефективність програми доведена емпіричним дослідженням;

- змодельовано і детально описано Модель компонентів емоційної компетентності, які розміщено на три рівні: Рівень 1. Базовий рівень включає когнітивний, емоційний і фізичний компоненти, тобто фундаментальні механізми усвідомлення емоцій та їх фізіологічна основа. Рівень 2. Проміжний рівень включає поведінковий, ціннісно-мотиваційний та екологічний компоненти, які передбачають соціальну або поведінкову взаємодію, тобто емоційну експресію, комунікацію та мотивацію. Рівень 3. Глибинний рівень включає мета-емоційний та екзистенційний компоненти, які передбачають усвідомлене вибудовування емоційної стратегії, пошук сенсів та самореалізацію.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (200 найменувань). Загальний обсяг роботи – 314 сторінок.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 11 наукових публікацій за темою дисертації: 5 статей у наукових фахових виданнях України категорії Б, 1 стаття у закордонному науковому виданні, 5 праць у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та

скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами):

1. Гасюк М. Б., Крикун Л. В. Емоційний інтелект соціальних педагогів закладів освіти. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*. Видавничий дім «Гельветика». Том 33 (72). 2022. №1. С. 37-39.

DOI : <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2022.1/06>

URL : https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/1_2022/1_2022.pdf

2. Крикун Л. В. Оптимізація емоційної компетентності як чинник розвитку емоційного інтелекту соціального педагога. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*. Видавничий дім «Гельветика». Том 35 (74). 2024. №1. С. 13-18.

DOI : <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2024.1/03>

URL : https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/1_2024/1_2024.pdf

3. Крикун Л. В. Роль емоційної саморегуляції у професійній діяльності педагогів. *Перспективи та інновації науки: журнал* (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). 2025. № 2(48). С. 1530-1544.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-2\(48\)-1530-1544](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-2(48)-1530-1544)

URL : <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/20342>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Лариса МІЩИХА – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної психології факультету психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Вероніка ШКРАБ'ЮК – кандидат психологічних наук, доцент кафедри клінічної та реабілітаційної психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Ірина ОПАНАСЮК – кандидат психологічних наук, асистент кафедри психології розвитку Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Лариса БЕРЕЗОВСЬКА – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і соціальної роботи Закладу вищої освіти «Український католицький університет» (м. Львів).

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Тамара ДУЧИМІНСЬКА – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри практичної психології та психодіагностики Волинського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк).

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» не має членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.150 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ (Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 14 квітня 2025 року № 565 «Про перейменування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та його відокремленого структурного підрозділу», від 08 серпня 2025 року № 1125 «Про затвердження Статуту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника», а також на підставі витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань) присуджує Лілії КРИКУН ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Лариса МІЩИХА